

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А. С. МАКАРЕНКА

Проект

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«Публічне управління та адміністрування»

Галузь знань: **D Бізнес, адміністрування та право**

Спеціальність: **D4 Публічне управління та адміністрування**

Рівень вищої освіти: **третій (освітньо-науковий)**

Ступінь: **освітньо-науковий (PhD)**

Кваліфікація: **доктор філософії (PhD) зі спеціальності**

D4 Публічне управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Сумського державного
педагогічного університету

імені А.С. Макаренка

від «___» _____ 2025 протокол №___

Ректор _____ **Юрій ЛЯННОЙ**

Суми – 2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
Публічне управління та адміністрування
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
(доктор філософії)
за спеціальністю D4 Публічне управління та адміністрування
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право

Освітньо-наукова програма розглянута на засіданні кафедри права та публічного управління

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Олена ІВАНІЙ

Начальник центру забезпечення
якості вищої освіти _____ Оксана ОДІНЦОВА

Голова Наукового товариства
студентів, аспірантів, докторантів
та молодих учених _____ В'ячеслав ОЛІЦЬКИЙ

Проректор з науково-педагогічної
(наукової) роботи _____ Ольга КУДРІНА

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Публічне управління та адміністрування» є нормативним документом, який регламентує нормативні компетентності, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до процесу підготовки докторів філософії з галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування.

Освітньо-наукова програма «Публічне управління та адміністрування» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування розроблена згідно з вимогами Законів України «Про вищу освіту» (2014 зі змінами), «Про освіту» (2017 зі змінами), Постанови КМУ №261 від 23.03.2016 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (зі змінами), Постанови КМУ № 1021 від 30.08.2024 «Про зміни до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти», наказу МОН «Про затвердження переліку наукових спеціальностей» (редакція від 30.12.2022) Національного класифікатора України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010, Національної рамки кваліфікацій (2011 зі змінами), згідно з положенням документів «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» (ESG, 2015), матеріалів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти (2016 зі змінами). Програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та восьмому кваліфікаційному рівню за національною рамкою кваліфікацій.

Програма буде впроваджуватися до розробки Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності.

**Профіль освітньо-наукової програми
«Публічне управління та адміністрування»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин Кафедра права та публічного управління
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь та назва кваліфікації	Доктор філософії (PhD) Доктор філософії в галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Публічне управління та адміністрування
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	Диплом доктора філософії, одиничний, термін навчання – 4 роки, 60 кредитів.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми Публічне управління та адміністрування спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування (дата видачі 26.07.2024) строк дії до 23.07.2025 Сертифікат про акредитацію освітньої програми Публічне управління та адміністрування спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування (дата видачі 19.05.2025) строк дії до 23.07.2025
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень QF - ENEA – третій цикл EQF - LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступені магістр або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст (у т.ч. за іншою спеціальністю).
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-наукової програми	3 01 вересня 2025 року

Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://sspu.edu.ua/osvitni-prohramy-rik-vstupu-2025
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Метою освітньо-наукової програми є підготовка ерудованих, висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців, які володіють методологією наукової та практичної діяльності в галузі публічного управління та адміністрування, здатні до формування системи нових наукових знань щодо розв'язання комплексних завдань у сфері державної служби, продукування ідей, провадження дослідницько-інноваційної діяльності, проведення оригінальних наукових досліджень, спрямованих на розширення та переоцінку існуючого досвіду з публічного управління та адміністрування.	
3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
Опис предметної області	галузь знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії включає: – 45 кредитів (75%) нормативних навчальних дисциплін циклу загальної та професійної підготовки, – 15 кредитів (25%) навчальних дисциплін вільного вибору здобувачів освіти. Загальний обсяг освітньо-наукової програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю D4 Публічне управління та адміністрування. <i>Об'єкт діяльності:</i> управління на загальнодержавному, регіональному, місцевому рівнях та адміністративна діяльність в органах державної влади і органах місцевого самоврядування, установах, організаціях різного рівня. <i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців вищого рівня кваліфікації, здатних формулювати і розв'язувати комплексні наукові й практичні проблеми публічного управління та адміністрування, організовувати та здійснювати науково-дослідну, управлінську та адміністративну діяльність. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> наукові концепції (теорії) публічного управління та адміністрування, управління на загальнодержавному, регіональному місцевому та організаційному рівнях й управління та адміністрування у всіх сферах публічної діяльності. <i>Методи, методики та технології:</i> наукового пізнання,

	моніторингу, аналітичної обробки інформації та інтерпретації інформації, забезпечення вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень, методи і технології науково-педагогічної діяльності. <i>Інструменти та обладнання:</i> інформаційно-аналітичні інструменти, системи підтримки прийняття та реалізації управлінських рішень, спеціальне програмне забезпечення.
Орієнтація освітньо-наукової програми	Освітньо-наукова програма доктора філософії (PhD) має дослідницьку, академічну та прикладну спрямованість. Програма орієнтована на сучасні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, зокрема сучасних моделей, інновацій, комунікаційних стратегій, інформаційної політики, міжнародних проєктів розвитку. Академічна (освітньо-наукова) складова програми реалізується під час вивчення освітніх компонентів програми, які є взаємопов'язаними.
Основний фокус освітньо-наукової програми	В освітньо-науковій програмі акцент зроблено на інтеграції освітньої та наукової складових підготовки доктора філософії через розвиток у здобувачів освіти вмінь ініціювати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес наукового дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, а також прикладних завдань з дотриманням належної академічної доброчесності. <i>Ключові слова:</i> публічне управління та адміністрування, наукові дослідження, інформаційні технології, інноваційний розвиток, наукові проєкти, комунікації
Особливості програми	Освітньо-наукова програма інтегрує освітню та наукову складові. Освітня складова скерована на вивчення науково-теоретичних та прикладних навчальних курсів, пов'язаних із плануванням, розробкою та реалізацією дослідно-експериментальної роботи та підвищенням її ефективності, формування комунікаційних та аналітичних компетентностей державного службовця. Наукова складова програми передбачає проведення власного дослідження, результати якого мають наукову новизну і практичне значення в сфері економіки. Освітньо-наукова програма містить обов'язкову та варіативну складові. Обов'язкова частина включає дисципліни циклів загальної та професійної підготовки. Цикл загальної підготовки спрямований на формування у здобувачів освіти: загального наукового світогляду у формі понять, концепцій, принципів та підходів до їх використання для пояснення фактів і прогнозування

	результатів науково-дослідної роботи; універсальних навичок проєктної діяльності, реалізації дослідницько-експериментальної роботи та підвищення її ефективності із дотриманням норм академічної доброчесності; компетентностей з українською та іноземною мови, достатніх для розуміння, презентації й обговорення результатів дослідження з широкою спільнотою відповідно до специфіки спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування; професійних компетентностей викладача, здатного до безперервного саморозвитку і самовдосконалення. Цикл професійної підготовки орієнтує на формування у здобувачів освіти передових концептуальних знань, новітніх теорій, технологій, методології вивчення теоретичних і прикладних проблеми у сфері публічного управління та адміністрування, поглиблену підготовку у формуванні дослідницьких навичок докторів філософії з публічного управління та адміністрування. Унікальність програми полягає у: – врахуванні регіонального та всеукраїнського аспектів підготовки фахівців з публічного управління та адміністрування, потреб та інтересів стейкхолдерів (у т.ч. підготовки кадрів для системи вищої освіти та державної служби); – забезпеченні можливостей проєктування індивідуальних освітніх траєкторій аспірантів; – наступності проведення наукової роботи на другому та третьому рівнях вищої освіти, науково-прикладного характеру навчання та проведення досліджень; – наданні взаємодопомоги наукової спільноти кафедри бізнес-економіки та адміністрування, що має значний практичний досвід роботи в галузі управління та адміністрування.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, інших посадах, що потребують кваліфікації доктора філософії з публічного управління та адміністрування, зокрема на посадах наукових консультантів, експертів, аналітиків в органах влади, місцевих державних адміністраціях, органах місцевого самоврядування, політичних партіях і громадських організаціях, керівників організаційних служб, керуючих справами

Академічні права випускника	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання орієнтоване на наукові інтереси аспірантів, студентоцентроване та проблемно орієнтоване навчання, електронне навчання, самонавчання, навчання на основі досліджень. Викладання здійснюється у формах: <i>аудиторної</i> (лекційні, практичні, семінарські), <i>позааудиторної</i> (індивідуальні консультації, написання та захист проєктів, асистентська практика, науково-дослідна робота, написання кваліфікаційної роботи), <i>самостійної роботи</i> із застосуванням <i>методів навчання</i>: проблемного, проблемно-пошукового, інтерактивного навчання (диспути, дискусії, «круглі столи», тренінги, мозкові атаки, презентації, ділові й рольові ігри тощо). Освітній процес в аспірантурі передбачає елементи дистанційного навчання на очній (денній, вечірній) та заочній формах і носить змішаний характер, що реалізується через офлайн і онлайн роботу з науковим керівником та іншими викладачами. Заняття переважно відбуваються у формі колективної, групової та індивідуальної взаємодії. Обов'язковою є <i>науково-дослідницька діяльність</i> аспіранта шляхом участі в наукових семінарах, конференціях різних рівнів, підготовки публікацій у наукових фахових виданнях України та зарубіжжя, наукових і соціальних проєктах, підготовки та захисту дисертаційної роботи.
Оцінювання	Оцінювання дозволяє виявити рівень опанування здобувачами освіти освітніх складових програми і відбувається за результатами поточного і підсумкового контролю у вигляді заліків, екзаменів, звітів про практику, попереднього обговорення дисертаційної роботи у формі фахового семінару
Система оцінювання	Накопичувальна, бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання здобувачів освіти за всі види аудиторної і позааудиторної освітньої діяльності. Оцінювання навчальних досягнень аспірантів здійснюється за 100-бальною шкалою ЄКТС, національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати вносять у відомість обліку успішності та індивідуальний навчальний план аспіранта.

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, ідентифікувати та розв'язувати комплексні проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, у тому числі в дослідницько-інноваційної діяльності, та пропонувати підходи до їх вирішення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або практики публічного управління та адміністрування
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору. ЗК02. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми. ЗК03. Здатність ініціювати дослідницько-інноваційні проекти та автономно працювати під час їх реалізації. ЗК04. Здатність презентувати результати досліджень на всіх рівнях українською та однією з іноземних мов європейського простору. ЗК05. Здатність налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК01. Здатність до оволодіння та розвитку методології наукової, педагогічної та управлінської діяльності. СК02. Здатність науково обґрунтовувати, розробляти та здійснювати експертизу аналітичних довідок, пропозицій, доповідей. СК03. Здатність забезпечувати належний рівень якості наукових/науково-методичних продуктів, послуг чи процесів. СК04. Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та на рівні організації. СК05. Здатність ініціювати, організовувати та керувати інноваційними проектами на різних рівнях публічного управління та адміністрування. СК06. Здатність планувати й організовувати роботу дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань. СК07. Здатність розробляти та проводити комунікативні заходи задля забезпечення громадської підтримки прийняття управлінських рішень на всіх рівнях

	публічного управління та адміністрування. СК08. Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні технології в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності. СК09. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, в тому числі в конфліктних ситуаціях, а також з метою їх запобігання. СК10. Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування.
7- Програмні результати навчання (РН)	
РН 01	Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування
РН 02	Знати та уміти застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності та принципи для розв'язання проблем публічного управління та адміністрування.
РН 03	Уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування
РН 04	Уміти застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти в науковій, освітній (педагогічній) і професійній діяльності
РН 05	Знати основні засади управління науковими проектами, реєстрації прав інтелектуальної власності
РН 06	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми публічного управління та адміністрування державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.
РН 07	Застосовувати інноваційні наукові та педагогічні технології, нести відповідальність за дотримання основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності
РН 08	Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування

РН 09	Уміти отримувати науково-прикладні результати, які сприяють розв'язанню важливої теоретичної або прикладної проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, що мають загальнонаціональне або світове значення
РН 10	Уміти готувати проектні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) виходячи із аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку публічного управління та адміністрування.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Освітній процес забезпечують науково-педагогічні працівники – доктори наук, професори, кандидати наук, доценти, провідні наукові співробітники, науково-педагогічна діяльність яких відповідає Ліцензійним умовам. Науково-педагогічні працівники, які забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у виданнях Scopus, Web of Science, наукових фахових виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різних рівнів (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Усі науково-педагогічні працівники, відповідно до укладених графіків, проходять один раз на 5 років підвищення кваліфікації у закладах вищої освіти та науково-дослідних установах, у тому числі закордонних.
Матеріально-технічне забезпечення	У навчальному процесі використовуються: навчальні приміщення для проведення лекційних та практичних занять, аудиторії, оснащені мультимедійним обладнанням, спеціалізовані кабінети (аспірантська, кабінет КМЦ «Довіра»), методичний кабінет кафедри, де акумулюються наукові та навчальні видання, необхідні для самостійної роботи аспірантів, виконання власного наукового дослідження. До послуг здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня функціонують <i>центри</i>: забезпечення якості вищої освіти; професійно-кар'єрної орієнтації та вступу на навчання; <i>відділи</i>: аспірантури і докторантури, міжнародних зв'язків, методично-організаційний, редакційно-видавничий, працевлаштування, професійно-технічної освіти та додаткових платних послуг, запобігання та протидії корупції; науково-дослідний сектор, наукова бібліотека з читальним залом,

	психологічна служба, науково-дослідна лабораторія кафедри бізнес-економіки та адміністрування. Наявна соціально-побутова інфраструктура: гуртожитки, їдальня, актовий зал, спорткомплекс, стадіон, басейн, медпункт.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний сайт СумДПУ імені А.С.Макаренка https://sspu.edu.ua/ для ефективного здійснення навчальної, викладацької та науково-дослідної діяльності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня містить: - інформаційні електронні ресурси та сервіси Наукової бібліотеки (http://lib.sspu.edu.ua/), - офіційні сторінки наукових підрозділів університету (https://sspu.edu.ua/nauka), - навчально-методичне забезпечення освітнього процесу: освітньо-наукову програму, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін (https://law.sspu.edu.ua/main/osvitno-profesiini-prohramy/onp-publichne-upravlinnia-ta-administruvannia-tretoho-aspirantskoho-rivnia-vyshchoi-osvity)
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі договорів про співробітництво з вітчизняними університетами, додатково – за ініціативою аспіранта, що підтверджується документально.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі договорів про співробітництво з закордонними університетами, додатково – за ініціативою аспіранта, що підтверджується документально.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Здійснюється згідно чинного законодавства

1. Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОНП

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Семестр	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкові компоненти ОНП				
Цикл загальної підготовки				
ОК 1	Етика наукового пошуку: філософські, мовні аспекти	1	3	залік
ОК 2	Академічна іноземна мова	2	5	екзамен
ОК 3	Методологічні основи наукових досліджень (за темою дисертації)	2	3	залік
ОК 4	Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях	2	3	залік
ОК 5	Теорія та методика викладання у вищій школі	4	3	залік
ОК 6	Управління науковими проектами	4	3	залік
Разом			20	
Цикл професійної підготовки				
ОК 7	Теорія і методологія управлінських рішень в публічному управлінні	1	4	екзамен
ОК 8	Е-врядування та інформаційні технології в публічному управлінні	3	4	екзамен
ОК 9	Методологія наукового пошуку здобувача освіти	4	3	залік
ОК 10	Публічне управління державою: галузеві політики, інновації та найкращі світові практики	4	4	екзамен
ОК 11	Публічна служба і громадянське суспільство	4	4	екзамен
Разом			19	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів			39	
Вибіркові компоненти ОП				
	Дисципліни за вибором	3	9	залік
		4	6	залік
Разом			15	
Практична підготовка				
ПП1	Асистентська практика	5	6	залік
Загальний обсяг практичної підготовки			6	
Загальний обсяг освітньої програми			60	
Підсумкова атестація				
ПА	Кваліфікаційна робота (дисертація)			

2.2 Вибіркова складова освітньо-наукової програми

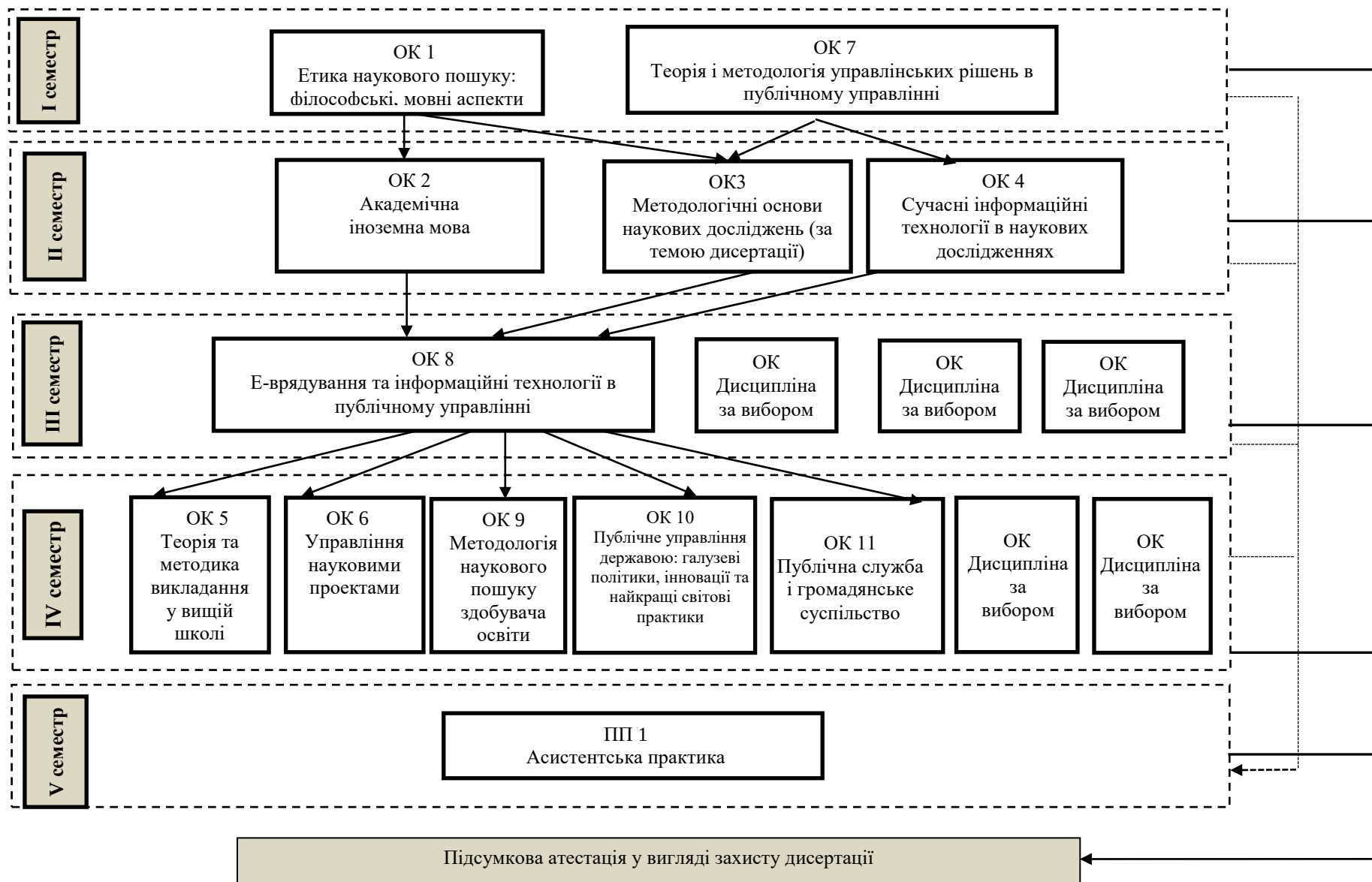
Вибіркова складова освітньо-наукової програми складається з 15 кредитів ЄКТС та входять до загального обсягу кредитів. Індивідуальний план навчально-наукової роботи аспіранта, крім обов'язкових складових, містить перелік дисциплін за вибором здобувача.

Варіативна складова містить міжгалузевий перелік дисциплін, що сприяє забезпеченню індивідуальної освітньої траєкторії аспіранта та дозволяє здобувачеві обрати дисципліни для вивчення, які найбільше відповідають їх науковим і професійним інтересам та потребам. Право на вибір навчальних дисциплін реалізується відповідно до Положень «Про організацію освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка», «Про аспірантуру та докторантуру», «Про вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти СумДПУ імені А.С. Макаренка».

Процедура вибору полягає в ознайомленні здобувача з переліком та анотаціями вибірових дисциплін, що є у вільному доступі.

2.3 Структурно-логічна схема ОНП

Послідовність вивчення компонентів ОНП

3. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти та статті 16 Закону України «Про вищу освіту». У Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка функціонує Центр забезпечення якості вищої освіти, головною метою діяльності якого є реалізації стратегічних цілей розвитку Університету щодо підвищення якості вищої освіти та освітньої діяльності, забезпечення відповідності рівня якості освітніх послуг вимогам стейкхолдерів.

Політика щодо забезпечення якості вищої освіти	Політика Університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти спрямована на розвиток корпоративної культури та культури якості, яка включає пошук шляхів удосконалення якості та відображає взаємозв'язок між науковими дослідженнями та навчанням і викладанням. Відповідно до Політики Університету з якості основними стратегічними цілями системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є: гарантування розробки якісних освітніх програм відповідно до національних та міжнародних освітніх стандартів, націлених на підготовку фахівців із відповідними компетентностями, з урахуванням широкого спектру освітніх потреб здобувачів вищої освіти та роботодавців; забезпечення якості освітньої діяльності Університету шляхом дотримання встановлених норм та процедур за підтримки і відповідальності усіх учасників освітнього процесу. Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті будується відповідно до вимог Стратегії розвитку Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка на принципах та засадах: • відповідності європейським та національним стандартам щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти; • академічної свободи та автономії Університету як відповідального за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; • усвідомлення всіма стейкхолдерами Університету відповідальності за якість освітньої діяльності та якість вищої освіти;
---	---

	• визнання необхідності розроблення стратегії, політики та процедур забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності Університету; • відкритості до нових знань та критики; • ініціативності; • лідерства та суспільної відповідальності; • взаємної вимогливості та довіри; • орієнтації на замовника; • системного та компетентнісного підходів; • студентоцентризму; • інтегративності; • співробітництва та залучення здобувачів вищої освіти, роботодавців, усіх зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості; • відкритості, толерантності, прозорості, взаємної вимогливості та довіри на всіх етапах забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; • комунікаційної підтримки, яка забезпечить зміну інформаційно-роз'яснювальної роботи на двосторонню комунікацію; • прийняття управлінських рішень на основі аналізу своєчасної, повної та об'єктивної інформації; • сповідування демократичного стилю керівництва; • залучення персоналу до досягнення цілей Університету шляхом делегування більшої відповідальності на нижчі рівні управління; • постійне навчання персоналу; • управління освітньою діяльністю Університету та відповідними ресурсами як системою взаємопов'язаних процесів; • постійне підвищення якості освіти, освітньої діяльності та системи управління якістю освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Університету включає в себе такі завдання: • координація дій усіх суб'єктів освітнього процесу Університету; • оптимальний розподіл повноважень; • прозорість прийняття рішень на всіх управлінських рівнях; • студентоорієнтоване навчання, викладання, оцінювання; • формування здобувачами освіти власної траєкторії
--	---

	навчання, забезпечення реальної вибіркової навчальних дисциплін; • рейтингова система оцінювання знань; • регулярний збір, обробка інформації щодо якості навчання, викладання, наукових досліджень, викладацького складу, управлінських процесів, надання освітніх послуг засобами опитування здобувачів освіти, випускників і роботодавців, аналізу наукових публікацій тощо; • регулярний перегляд, удосконалення, розробка і впровадження сучасних навчальних курсів та освітніх програм; • формування методичних матеріалів щодо організації освітнього процесу; • забезпечення академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу; • професійне зростання та підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників та інших співробітників Університету; • впровадження інноваційних технологій та методик викладання; • комунікація зі стейкхолдерами: Радою роботодавців, Наглядовою радою, органами державної влади та місцевого самоврядування, закладами освіти, громадськими організаціями, іншими партнерами
Забезпечення якості розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм	Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється згідно з діючими нормативними документами в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка. Перегляд освітньо-наукових програм здійснюється на основі аналізу задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти: можливості побудови індивідуальної освітньої траєкторії, дотримання академічних свобод в освітньому процесі, задоволеності якістю освітньої програми тощо; роботодавців: якості формування загальних та фахових компетентностей, актуальних та соціальних навичок (soft skills); інших стейкхолдерів. Для перегляду освітніх програм використовуються онлайн опитування, проведення дослідження фокус-групи, аналіз документів, аналіз ситуації, самооцінка робочою групою відповідно до вимог щодо структури та змісту освітньої програми.

	Питання, пов'язані з переглядом, удосконаленням, оновленням, створенням нових навчальних курсів та освітніх програм розглядаються спочатку на засіданнях кафедр із запрошенням членів експертних рад стейкхолдерів, здобувачів освіти, випускників щонайменше один раз на рік та вченої ради Університету. Кафедра може ініціювати такі розгляди за потреби: - з власної ініціативи; - за результатами опитувань здобувачів освіти; - за рекомендацією експертних рад стейкхолдерів та Ради роботодавців Університету
Забезпечення зарахування, досягнення, визнання та атестація здобувачів	Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених в Університеті процедур згідно з нормативними актами. Щорічне оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до визначених освітньою програмою форм контролю, порядку оцінювання результатів навчання, що висвітлюється в робочих програмах навчальних дисциплін, робочих планах навчальних дисциплін, силабусах навчальних дисциплін, обліку результатів навчання, який ведеться з використанням програмного забезпечення корпоративної інформаційної системи управління (електронний журнал). Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється на основі 100-бальної накопичувальної бально-рейтингової системи.
Забезпечення якості студентоцентр ованого навчання, викладання та оцінювання	Студентоцентроване навчання реалізується через організацію освітнього процесу, що передбачає заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу, створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії, побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу. Передбачає надання можливості вибору здобувачам вищої освіти змісту, темпу, способу та місця навчання, а також ґрунтується на реалістичності запланованого навчального навантаження.
Забезпечення якості науково-	Педагогічні та науково-педагогічні працівники Університету можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами та в різних суб'єктів підвищення

педагогічних працівників	кваліфікації. Забезпечення підвищення кваліфікації відбувається за рахунок удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань з урахуванням вимог відповідного професійного стандарту (у разі його наявності, набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності та/або професії, та/або займаної посади, формування та розвитку цифрової, управлінської, комунікаційної, медійної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей тощо. Рейтингове оцінювання є одним із видів заохочення та оцінки діяльності науково-педагогічних працівників, який може органічно співіснувати з іншими прийнятими в університеті. Проведення рейтингової оцінки діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр, навчально-наукових інститутів та факультетів забезпечує ефективний моніторинг стану управління розвитком і підвищенням якості діяльності університету з врахуванням внеску в нього всіх науково-педагогічних працівників університету. Підсумкові рейтингові показники оцінки діяльності науково-педагогічних працівників за звітний період враховують: вчена рада університету та вчені ради навчально-наукових інститутів і факультетів при обранні на посади, переведення на нові посади; при поданнях на нагородження; присвоєнні почесних звань; при визначенні розміру матеріального заохочення. Рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників університету базується на принципах об'єктивності, прозорості, гласності, професійної конкуренції, коректності. Визначення рейтингу науково-педагогічних працівників, кафедр, навчально-наукових інститутів, факультетів проводиться за бальною системою за підсумками навчального року та оприлюднюється у жовтні поточного року. Важливість кожного показника визначається його оцінкою в балах. Рейтингова оцінка діяльності науково-педагогічних працівників та навчальних структурних підрозділів проводиться за основними напрямками освітньої діяльності: навчальна, методична, наукова, організаційно-виховна.
--	--

Ресурсне забезпечення освітнього процесу (навчальні ресурси та підтримка здобувачів вищої освіти)	Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснює відповідну підтримку здобувачів. У процесі планування, розподілу й наданні навчальних ресурсів і забезпечення підтримки здобувачів вищої освіти враховуються їх потреби та принципи студентоцентрованого навчання. Організаційно-методична підтримка самостійної роботи здобувачів вищої освіти полягає в розробці методичних, дидактично-інструктивних матеріалів, наданні можливості формувати, закріплювати, поглиблювати й систематизувати отримані під час аудиторних занять знання та вміння, здійснювати самопідготовку й самоконтроль, опанування освітньо-наукової програми.
--	---

4. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради для захисту дисертаційного дослідження. Обов'язковою умовою допуску до захисту дисертації є попереднє її обговорення на розширеному засіданні випускової кафедри та повне виконання аспірантом його індивідуального плану навчально-наукової роботи. Звітування здобувачів про виконання індивідуального плану навчально-наукової роботи проводиться 2 рази на рік на засіданні випускової кафедри.
Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи	Вимоги до структури та правил оформлення змісту дисертації визначаються Положенням про присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка та Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка. Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається під час розширеного засідання випускової

	кафедри. Дисертація перевіряється на плагіат. Дисертаційна робота та анотація розміщуються на сайті закладу вищої освіти.
Вимоги до публічного захисту	Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженим постановою КМУ № 44 від 12 січня 2022 р. зі змінами, Положенням про присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка та Процедурою публічного захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка. Публічний захист дисертації проводиться на засіданні спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, яка створюється для разового її захисту. Захист дисертації має характер відкритої наукової дискусії, у якій зобов'язані взяти участь голова та члени ради, а також за бажанням присутні на засіданні. Засідання ради вважається правоможним у разі участі в ньому та голосуванні повного складу ради. Ступінь доктор філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти в результаті успішного виконання здобувачем відповідної освітньонаукової програми та за результатами публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

**5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам
освітньо-наукової програми**

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	ПП1	ПА
ІК	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1	+	+	+	+	+	+			+			+	+
ЗК2	+		+				+	+	+			+	+
ЗК3						+	+			+	+	+	+
ЗК4	+	+				+						+	+
ЗК5		+			+	+			+		+	+	+
СК1	+		+		+	+	+		+	+		+	+
СК2						+	+				+	+	+
СК3			+	+			+		+			+	+
СК4								+	+	+		+	+
СК5						+				+	+	+	+
СК6						+					+	+	+
СК7								+				+	+
СК8				+	+			+				+	+
СК9							+	+				+	+
СК10									+	+		+	+

**6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН)
відповідними компонентами освітньої-наукової програми**

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	ПП1	ПА
РН01			+					+		+		+	+
РН 02			+	+		+			+			+	+
РН 03								+	+			+	+
РН 04				+			+					+	+
РН 05						+					+	+	+
РН 06	+	+	+		+				+			+	+
РН 07					+					+		+	+
РН 08										+	+	+	+
РН 09						+			+		+	+	+
РН 10						+	+				+	+	+